

Kirchenweb.at

Oversatt og bearbeidet av Rainer Irslinger.

Langfredag

Denne dagen har fått sitt navn fordi langfredag var den lengste dag i Jesu liv.

Dette har skjedd:

Kl. 2.00: Jesus blir ført til Kaifas.

I det høye prestepallasset i Jerusalem har Kaifas, øverstepresten, forsamlet sine nærmeste medarbeidere rundt seg. Kaifas representerer den åndelige makt overfor den romerske landshøvdingen. Han kommer godt overens med romerne. Hos kverulanter som denne Jesus ser han en stor fare. Og denne vandrepredikanten våger å kritisere offentlig forretningene rundt tempelet! Dette er, som kjent, en aktivitet, som gjør prestene rike. De får også del i samtlige offergaver og andre inntekter. Denne Jesus må fjernes, han må vekk! Nå blir han ført for Det høye råd. Kaifas og hans rådgivere tar Jesus i kryssforhør. Hva har han lært bort? Hva har han gjort? Hvem tror han at han egentlig er? Rådet trenger anklagepunkter mot Jesus som holder stikk.

Kl. 6.00: Jesus møter Det høye råd.

Det høye råd er den øverste domstol. 71 personer tilhører rådet. Øverstepresten er rådets leder. Kaifas og hans medarbeidere bebreider mannen fra Galilea for å ha kommet med kritiske utsagn når det gjelder tempelet. Men spørsmålet er, om dette anklagepunktet vil holde for å få han dømt til døden. Øverstepresten angriper Jesus direkte: "er du Messias, Guds sønn?" Jesus svarer: "det er jeg". For dem som er forsamlet synes nå saken å være helt klar. Dette er gudsbespottelse! Straffen er jo døden. Død ved steining. Riktignok har jødene ikke lov å felle dødsdom selv eller fullføre den. Det er romerne som har sisteordet. Det høye råd har bestemt seg: Jesus skal overføres til landshøvding Pontius Pilatus. Han må overbevises om at Jesus er en farlig person.

Kl. 8.00: rettssaken foran Pilatus.

Alltid når det blir påske i Israel flytter Pilatus, som romersk embetsmann, fra Cesarea ved Middelhavet til Jerusalem. Hans tilstedeværelse har stor betydning når det gjelder avvergelsen av protester og opprør.

Allerede tidlig denne dagen står det rettssaker på dagsordenen. Det skal føres rettssaker mot noen jødiske rebeller, og i tillegg denne gangen mot en som kaller seg Jesus fra Nasaret. Livet til en jøde betyr ikke noe for Pilatus. Henrettelser uten rettssak er ingen sjeldenhet. Likevel, Jesu sak synes Pilatus å vise interesse for. Medlemme i Det høye råd legger saken fram: Jesus har utnevnt seg selv til jødenes konge. Han er en politisk rebell, som gjør opprør mot Roma. Nå lar de være å snakke om blasfemi. De vet jo at dette ikke er noe tema for Pilatus, som synes at han ikke er rett adressat når det gjelder indre religiøse spørsmål. Han lar Jesus, som er stygt preget av mishandlingene, komme til domstolen, for å avhøre han selv. En stor folkemengde følger interessert med: soldater, medlemmer av Det høye råd, mange skuelystne og en tolk, fordi rettssaken føres på gresk. Pilatus stiller det avgjørende spørsmål i det han spør om Jesus faktisk er jødenes konge. Men han får ikke noe tilfredsstillende svar.

Kl. 11.00: dommen.

Rettsaken synes å gå i Jesu favør. Pilatus merker fort, at han har med en intrige å gjøre, initiert av Det høye råd. Da trekker prestene det høyeste kort og legger det på bordet: "hvis du slipper han fri er du ingen venn av keiseren lenger". De truer med å klage direkte til keiseren i Roma. Dette kunne få ubehagelige konsekvenser for Pilatus. Så mye er ikke denne Jesus verd! Landshøvdingen overlater det til slutt til folkemengden om den siktete skal dømmes eller ikke. Pøbelen bestemmer seg mot Jesus og presser Pilatus til å sette Barabbas fri. Dermed er saken avgjort for Pilatus. Han setter seg på domstolen og dømmer Jesus til døden ved korsfestelse.

Kl. 11.30. korsveien.

Den dømtes armer blir bundet til en søyle. Jesus blir ubarmhjertig slått med en pisk av lær. Allerede etter de første slagene sprekker huden hans. En soldat henger en gammel purpurkåpe rundt Jesus, en annen presser en tornekrone på hans hode. På denne måten begynner "jødenes konge" sin siste ferd. Nå legger soldatene korsets øvre tverrbjelke på Jesu torturerte rygg. Den andre delen av korset venter allerede, trygt forankret, på henrettelsesstedet. En soldat henger et treskilt rundt Jesu hals. Der står det i arameiske og greske bokstaver: "Jødenes konge", anklagepunktet. Etter hvert begynner gruppen å bevege seg mot målet. Byen er overfull av mennesker. Alle gjør de siste forberedelser før påskefesten starter. Dødstoget forlater byen gjennom "hageporten". Til høyre ligger Golgata, et tidligere steinbrudd med et lite fjell i midten. Her skal Jesus korsfestes. Da troppen overvinner bakkens siste avsnitt er Jesus ikke i stand til å bære korsbjelken lenger. Han faller sammen. En mann, som heter Simon, blir tvunget til å hjelpe ham. Han, Simon, gikk på denne veien helt tilfeldig. Nå bærer han korset til Golgata.

Kl. 12.00. Jesus blir korsfestet.

Den dømte får nå en drikke som skal bedøve han. Det skal lindre smerter. Men Jesus takker nei. Soldatene river de siste klesplaggene fra Jesus og legger han med utstrakte armer på tverrbjelken. Så driver de spiker gjennom hendene inn i veden. Jesus blir trukket opp på den oppreiste bjelken og får også føttene spikret fast. Til venstre og til høyre av han lider to rebeller den samme skjebnen. De korsfestete plages av tørst, muskelkramper og hodeverk. På grunn av høyt blodtap går de i koma innimellom. Den hengende posisjonen fører til pustebesvær.

Kl. 15.00. Jesus dør på korset.

Tusenvis av mennesker blir vitner til dette dramaet. Golgata ligger ikke langt fra den høytrafikkerte veien i retning vest. Men nesten ingen av de forbipasserende aner hvem som puster ut sitt liv, under største kvaler. I umiddelbar nærhet slipper soldatene ingen forbi. Jesus er helt alene. I hans pinefulle dødskamp kjemper han med Gud. Hans siste ord er tatt fra salme 22: "min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg." Og så er det fullbrakt. Jesus dør på korset. Siden han ble tatt til fange er det gått bare 15 timer.

Kl. 17.00. Jesus blir gravlagd.

Jesu disipler har rømt. Så blir det Josef fra Arimatea, et medlem av Det høye råd, sin oppgave, å begrave Jesus. Han hadde verdsatt den henrettete og ber nå Pilatus om å få like utlevert. Josefs tjenere tar Jesus ned fra korset, rensker og oljer kroppen og kler han med et plagg av lin. Så bærer de den døde til en nærliggende hage hvor de legger han i en grav, hogd ut i fjellveggen til Josef selv. Inngangen blir avstengt med en stor, flat stein. Ingen kan ane enda at det allerede om to dager begynner et nytt kapittel i menneskenes historie.

Denne dagen står under sorgens og dødens tegn. Det er den viktigste høytidsdag for protestanter. De betoner særlig Jesu død for oss og frelsen fra synd og skyld, som konsekvens ut av dette.

Kl. 15.00, i Jesu dødstime, møtes mange kristne til minne om Jesu lidelse og død. Det bes enten korsveien eller den høytidlige langfredagsliturgien med pasjonen og hyllest til korset. Katolikkene feirer ingen messer på denne dagen, ikke heller på påskeaften. Men de ber den såkalte "sørgemette" - et stykke fra kirkens tidebønner. Langfredag er for de kristne en streng bots- og fastedag.

Langfredagsgudstjeneste kl. 15.00

Langfredag er til minne om Jesu korsfestelse. Dagen begåes i all stillhet og det er en fastedag. Mange kristne samles til prekengudstjeneste (langfredagsliturgi) kl. 15.00. Det leses bl.a. lidelseshistorien. Det er hverken blomster eller lys på alteret, salmene synges uten orgelledsagelse. Liturgien er helt enestående! Den liturgiske fargen er rød.

I andre land....

I Frankrike heter langfredag "vendredi saint", som betyr hellig fredag.

I England heter dagen "Good Friday" eller "Black Friday", god fredag eller svart fredag.

For protestantene er langfredag en helligdag og den markeres ofte som streng fastedag.

Kl. 15.00 settes det av, noen ganger også i det offentlige, et stille minutt, til minne om Jesu død.

Om langfredag finnes det veldig motsigende oppfatninger. På den ene siden er langfredag dagen til Jesu korsfestelse og blir av noen mennesker derfor betraktet som ulykkesdag. Det gjelder å være forsiktig med forretninger og andre gjøremål. På den annen side er dagen forbundet med vårens begynnelse og med forberedelser i hus, gård og hage.

Overtro.

En kvinne, som spiser litt mel, blandet med opprevet brød, på langfredag, blir ikke gravid gjennom hele året.

Den som dør på langfredag, dør salig.

Alt hva som såes på denne dagen, blir praktfullt.

Man skulle klippe fingernegl og hår på denne dagen.

Husets rengjøring på denne dagen regnes for å være særlig effektiv.

Elvarheim.net